

บทที่ 4

วิเคราะห์เหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดพระราชบัญญัติว่าด้วยการ กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐาน ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดจากการที่ผู้เขียนเห็นว่าในปัจจุบัน ชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ล้วนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น ขณะที่ประเทศไทยและโลกกำลังเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ก็ได้มีการพัฒนารูปแบบไปพร้อมกันด้วย ภายหลังจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีผลบังคับใช้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็มีได้ลดน้อยลง แต่กลับมีปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ มีการพัฒนารูปแบบของการกระทำความผิดที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ทั้งยังมีผลตอบแทนเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินสูง มีการเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดในต่างประเทศ แต่เมื่อสามารถจับผู้กระทำความผิดได้แล้ว ก็ไม่สามารถดำเนินการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้ทำการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปเป็นอย่างอื่นแล้ว

ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาหลักของกฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาและข้อบกพร่องของการบังคับใช้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดของอาชญากร รวมถึงศึกษากฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวของแต่ละประเทศ และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาวิธีแก้ไขให้เหมาะสมกับกฎหมายของประเทศไทยเพื่อเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

4.1 หลักเกณฑ์การกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน

ดร.สุรพล ไตรเวทย์ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความผิดมูลฐาน” หมายถึง ความผิดที่ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งผิดกฎหมาย และรายได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวอาจจะถูกนำไปทำการฟอกเงินต่อไปโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น ปิดบัง ซ่อนเร้น เปลี่ยนสภาพ หรือลักษณะของทรัพย์สิน เพื่อ

ปิดบัง ความผิดและแหล่งที่มาของทรัพย์สิน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้กระทำความผิดและทรัพย์สินนั้นพ้นจากการถูกดำเนินการตามกฎหมาย¹

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาศัยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ เพื่อกำหนดว่าความผิดในเรื่องใดที่ควรกำหนดให้เป็น “ความผิดมูลฐาน” ตามร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน²

- (1) ความผิดนั้นมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือเครือข่ายข้ามชาติ
- (2) ความผิดที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง
- (3) ความผิดที่เป็นการกระทำความผิดซ้ำซ้อนยากแก่การปราบปราม
- (4) ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

4.1.1 ความผิดที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม

อาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุก สังคม และเป็นปัญหาที่ยังทวีความรุนแรง และก่อให้เกิดความเสียหายกับสังคมและเศรษฐกิจ สำหรับในประเทศไทยอาชญากรรมมีปริมาณ คดีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นอย่างมาก และทวีความรุนแรงขึ้นแม้จะมีกฎหมายที่บทลงโทษรุนแรงก็ตาม ประกอบกับผลตอบแทนที่มีมูลค่าสูงและเมื่อถูกปราบปรามอาชญากรรมอย่างหนัก ผู้กระทำความผิดจะมีการวางแผนสลับซับซ้อนมากขึ้น จากกระทำได้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการในการกระทำความผิดอาชญากรรมในรูปแบบองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) และพัฒนาเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ อันเป็นความร่วมมือของผู้กระทำความผิดในการก่ออาชญากรรม และมีการกระทำในหลายประเทศ มีการวางแผนที่ดี ทำให้ยากที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

มีนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิให้คำนิยามของ องค์กรอาชญากรรม ไว้หลายท่าน เช่น ศาสตราจารย์ ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า

“อาชญากรรมองค์กร หมายถึง อาชญากรรมซึ่ง อาชญากรได้รวมตัว เข้าไว้ด้วยกัน ตามสายบังคับบัญชาในรูปขององค์กร โดยจัดวางแผนและดำเนินงาน เพื่อประกอบธุรกิจ ผิดกฎหมาย ประเภทต่าง ๆ และบ่อยครั้ง ที่องค์กรอาชญากรจะอาศัยอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองเพื่อผูกขาดการดำเนินงานที่ผิดกฎหมายนั้น ๆ”³

รศ.นวลจันทร์ ทศนชัยกุล เป็นอีกท่านที่ให้ความหมายว่า “องค์กรอาชญากรรม คือ การที่คณะบุคคลรวมตัวกันกระทำความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงิน โดยในการรวมตัวกันจะมีการ

¹ สหัช สิงหวิริยะ. เล่มเดิม. น. 69.

² อรรถพร ลิขิตจิตตะ. เล่มเดิม. น. 68

³ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. เล่มเดิม. น. 111.

บริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นทางการและมีประสิทธิภาพ การกระทำความผิดที่เป็นองค์กรนี้ จึงยากแก่การจับกุมปราบปราม”⁴

การประกอบอาชญากรรมในลักษณะที่เป็นการรวมตัวของกลุ่มอาชญากร และร่วมกันกระทำความผิดในหลายรูปแบบ พัฒนามาจนถึงการแบ่งหน้าที่หรือกระจายสาขาของกลุ่มอาชญากร จนในปัจจุบันเรามีคำจำกัดความว่า องค์กรอาชญากรรม “Organized Crime” กล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบการกระทำอาชญากรรมแบบใหม่ที่นานาประเทศให้ความสนใจมาตรการป้องกันและปราบปราม จึงมีหน่วยงานระหว่างประเทศได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความขององค์กรอาชญากรรมไว้ ดังนี้

หน่วยงาน International Association of Chiefs of Police (IACP) Organized Crime Committee ได้ให้คำนิยามขององค์กรอาชญากรรม ว่าเป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันมีลักษณะ 4 ประการ คือ⁵

1. รูปแบบการดำเนินการจะมีแบบแผน กฎเกณฑ์ เพื่อป้องกันผู้เป็นหัวหน้าจากการมีสิทธิเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำความผิดในทางอาญา และจะเป็นการรับรองของการดำรงอยู่ขององค์กร ในกรณีที่มีการจับกุมหรือถอดถอนหัวหน้าองค์กรอาชญากรรม หรือ หัวหน้าองค์กรอาชญากรรมตาย

2. ผลกำไรที่ต่อเนื่อง คือแหล่งที่มาของรายได้ขององค์กรอาชญากรรมจะมาจากการจัดเสนอและการบริหารสินค้าที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด การพนัน การเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา การค้าประเวณี หรือกิจกรรมอื่น ๆ อันทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เสื่อมลง ความผิดเหล่านี้เรียกว่า “ความผิดที่ปราศจากผู้เสียหาย” (Victimless Crime) ซึ่งมักให้ผลกำไรสูง และมีความเสี่ยงน้อย

3. การผูกขาดในการจัดเสนอและการจัดจำหน่ายสินค้าแก่ตลาดหรือการให้บริการ

4. ความคุ้มกันความเฉื่อยชา และการละเลยต่อหน้าที่เป็นพื้นฐานสำคัญของความคุ้มกันที่จะมีต่อองค์กรอาชญากรรม จึงต้องมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่หรือการข่มขู่ผู้เป็นเหยื่อหรือพยานบุคคล

องค์กรอาชญากรรมเป็นกลุ่มซึ่งประสานงานกันและควบคุมกัน โดยกฎเกณฑ์ในกลุ่มของตน เป็นที่รวมของอาชญากรรมซึ่ง ทำงานภายใต้โครงสร้างที่สลับซับซ้อน กฎหมายที่ใช้บังคับเข้มงวดและวิธีการบังคับที่เป็นความลับ กิจกรรมองค์กรจะไม่ใช้ความรุนแรงขับไล่ โดย

⁴ นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. เล่มเดิม. น. 234.

⁵ อัครพันธ์ สัปพันธุ์. เล่มเดิม. น. 12.

ไม่คาดหวังประโยชน์ที่จะได้รับ แต่จะเป็นผลมาจากการสมคบกัน โดยยากแก่การสืบสวน ต่อเนื่องกันไปเป็นเวลาหลายปี มีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมกิจการที่ทำกำไรมหาศาล

กิจกรรมสำคัญขององค์กรอาชญากรรมคือกิจกรรมที่สนองความต้องการในสินค้าและบริการที่เป็นสิ่ง ผิดกฎหมาย รวมถึงการการประกอบการในธุรกิจที่ถูกกฎหมาย อันจะเห็นได้จากการค้ายาเสพติด การค้าอาวุธสงคราม การค้ำมนุษย์ การค้าทรัพย์สินธรรมชาติ ความผิดลักษณะนี้มักจะมีผู้กระทำความผิดในลักษณะเป็นกระบวนการ มีการวางแผนเป็นอย่างดี ตัวการใหญ่หรือผู้บริหารองค์กร ซึ่งอยู่เบื้องหลังจะหลุดรอดจากการถูกดำเนินคดีเนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอเชื่อมโยงไปถึงบุคคลที่ถูกจับ มักเป็นบุคคลระดับล่าง

จากการศึกษาในบทที่ 2 ทำให้ทราบว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็อาจมีรูปแบบที่เป็นกลุ่มอาชญากรที่รวมตัวกันเป็นองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) เช่นกัน โดยส่วนหนึ่งอาจใช้เป็นเครื่องหาข่าวสาร เหมือนองค์กรธุรกิจทั่วไป อีกส่วนหนึ่งก็จะใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นตัวประกอบสำคัญในการก่ออาชญากรรมเพื่อให้ได้ทรัพย์สินของผู้อื่นมา หรือใช้เทคโนโลยีกลบเกลื่อนร่องรอย ให้ออกพ้นจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

4.1.2 ความผิดที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง

ปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมมักมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จำนวนมหาศาลจากการกระทำความผิดและผลประโยชน์จำนวนมหาศาลเหล่านี้ ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรอาชญากรรมมีความแข็งแกร่งและคงอยู่ต่อไปได้ รายได้จำนวนมหาศาลเหล่านี้นอกจากจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศแต่อย่างใดแล้วในทางตรงกันข้ามกลับเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมเนื่องจาก⁶

(1) เงินได้จากธุรกิจอาชญากรรมที่มีมูลค่ามหาศาลถูกนำไปสู่การสร้างอิทธิพลให้แก่ผู้กระทำความผิด มีการติดสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือแม้กระทั่งการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองเข้าไปขวางกั้นการดำเนินการทางกฎหมายให้กับตนเองและพวกพ้อง ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถพบเห็นได้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

(2) เงินได้จากธุรกิจอาชญากรรมที่มีมูลค่ามหาศาลนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการคงอยู่ขององค์กรอาชญากรรม เพราะการรวมตัวกันขององค์กรอาชญากรรมนั้นต้องมีผลประโยชน์ในด้านทรัพย์สินเป็นพื้นฐาน ดังนั้นเงินได้จำนวนมหาศาลจึงถูกนำมาใช้เพื่อการดำเนินงานในองค์กรอาชญากรรมนั่นเอง

⁶ วีระพงษ์ บุญโยภาส ค เล่มเดิม. น. 45.

(3) เงินได้จากธุรกิจอาชญากรรมที่มีมูลค่ามหาศาลส่วนหนึ่งจะถูกนำไปใช้ลงทุนในวงการธุรกิจประเภทต่าง ๆ ซึ่งผลสุดท้ายเงินได้จากการดำเนินการเหล่านี้ก็จะถูกนำกลับไปใช้เป็นต้นทุนในการประกอบอาชญากรรมขึ้นใหม่อีก จึงทำให้เกิดเป็นวงจรการประกอบอาชญากรรมที่ยากต่อการจับกุมและปราบปราม

ถึงแม้ว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้น จะเป็นอาชญากรรมที่มักจะไม่มีความผลกระทบทางกายภาพต่อชีวิตหรือร่างกายของมนุษย์ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นของประชาชนทั่วไป บริษัทเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐก็ตาม เช่น การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบแล้วมีการนำข้อมูลเลขบัญชีหรือเลขบัตรเครดิตไปใช้ การถูกปรับเปลี่ยนจำนวนเงินของบริษัทและชักยอกเงินไป การเข้าไปทำลายระบบคอมพิวเตอร์ของบริษัทเอกชนทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งจากสถิติความเสียหายประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่ายอดความเสียหายจากอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ในปี ค.ศ. 2013 มีจำนวนถึง 110,000 ล้านเหรียญสหรัฐ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์จึงเป็นความผิดที่ได้รับผลตอบแทนสูงมาก

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นการใช้มาตรการทางแพ่งดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อตัดโอกาสมิให้ผู้ประกอบอาชญากรรมนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือเพื่อเพิ่มการกระทำความผิดขึ้นอีก ดังนั้นการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงมุ่งกำหนดความผิดที่โดยลักษณะของการประกอบอาชญากรรมทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงเป็นลักษณะหนึ่งของการกระทำความผิดอาญาที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน

4.1.3 ความผิดที่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปราม

ปัจจุบันเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีมีการพัฒนาที่สูงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบเทคนิค วิธีการ และความร้ายแรงของการประกอบอาชญากรรม อาชญากรรมธรรมดาที่มีการพัฒนาไปสู่การประกอบอาชญากรรมในรูปขององค์กรอาชญากรรม มีความสลับซับซ้อนในขบวนการ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ใช้เทคนิคขั้นสูงซึ่งมีประสิทธิภาพในการกระทำความผิด มีวิธีการทำลายพยานหลักฐานที่แนบเนียนเพื่อให้เหลือหลักฐานมัดตัวน้อยที่สุด และมุ่งผลตอบแทนมูลค่ามหาศาลและผลตอบแทนดังกล่าวก็ย้อนกลับมาเป็นทุนในการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ ต่อไป จึงทำให้ยากต่อการป้องกันและปราบปรามความยากในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

นอกจากเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วนั้นยังอาจเกิดจากการไม่มีกฎหมายมาบังคับใช้เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือมีกฎหมายเฉพาะสำหรับ

ความผิฉะนั้นแล้ว แต่กฎหมายดังกล่าวอาจล้าสมัยไม่สามารถนำมาปรับใช้กับลักษณะของการกระทำ ความผิดในปัจจุบันได้ หรือสามารถบังคับใช้ได้แต่ไม่มีประสิทธิภาพพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวหรือหลบจำเนื่องจากบทลงโทษอาจไม่เหมาะสมกับการกระทำความผิด ดังนั้น ในการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงมุ่งกำหนดความผิดที่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปรามเป็นลักษณะหนึ่งของการกระทำผิดอาญาที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำเอามาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับกับการกระทำความผิดที่มีลักษณะดังกล่าว

การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้น ผู้กระทำมักจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จึงสามารถที่จะเจาะเข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นได้ อีกทั้งยังมีการปกปิดร่องรอยการกระทำความผิด เปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดไปตลอดเวลา และมีการลบข้อมูลเพื่อไม่ให้ผู้อื่นตรวจพบและตามรอยมาถึงตัวผู้กระทำความผิดได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะเข้ามาสืบสวนหาผู้กระทำความผิดในคดีนี้จะต้องมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษจึงจะสามารถนำตัวผู้กระทำมาลงโทษได้ ซึ่งปัจจุบันเจ้าพนักงานผู้รักษากฎหมายมีความรู้ความชำนาญในเรื่องดังกล่าวน้อยมาก อีกทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือของทางราชการยังล้าสมัย ดังนั้นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์จึงความผิดที่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปราม

4.1.4 ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

ปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมนอกจากจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อเหยื่ออาชญากรรมแล้ว อาชญากรรมหลายประเภทยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ซึ่งได้แก่อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นมักจะแฝงเร้นการกระทำความผิดกฎหมายไว้ในกิจการที่ถูกกฎหมายซึ่งได้รับอนุญาตแล้ว มีวิธีการปกปิดความผิดและพยายามทำลายพยานหลักฐานเพื่อไม่ให้มีหลักฐานผูกมัดตน มีวิธีการกระทำความผิดที่ซับซ้อนและค่อยเป็นค่อยไป ใช้เวลานานพอสมควรจึงจะรู้ถึงความเสียหาย ทำให้การค้นหาพยานหลักฐานเป็นไปด้วยความยากลำบากไม่ทันต่อเหตุการณ์ มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกระทำความผิด มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาข้อมูลและมีการวางแผนมาเป็นอย่างดี อาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นมักมีพฤติกรรมในการกระทำความผิดที่ไม่รุนแรง ไม่ใช้กำลังทำร้าย ไม่ใช้อาวุธแต่เป็นการกระทำละเมิดต่อความไว้วางใจโดยการฉ้อโกง หลอกลวง ต้มตุ๋น การปลอมแปลง ปกปิดซ่อนเร้น ใช้อุปบาย โดยมักจะร่วมกันกระทำความผิดหลายคนด้วยวิธีการที่ได้ศึกษาและวางแผนกันมาก่อนแล้ว และจุดมุ่งหมายของการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นก็มุ่งต่อผลประโยชน์

จำนวนมหาศาลคือเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินเป็นสำคัญ ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีมูลค่ามากกว่าอาชญากรรมธรรมดา จำนวนผู้เสียหายในแต่ละครั้งมีจำนวนมาก หากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นหลายคดีย่อมทำให้จำนวนความเสียหายเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก ภาพพจน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศถูกมองในแง่ลบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจชาวต่างชาติในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจนั้นเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีมาตรการที่มุ่งจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้สามารถตัดวงจรทางเศรษฐกิจของอาชญากรรมได้อย่างเด็ดขาดและทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีทุนที่จะนำมากระทำความผิดต่อไปได้ ซึ่งถือเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ถึงแม้ว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จะเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีผลกระทบทางกายภาพต่อชีวิตหรือร่างกายของมนุษย์ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินจำนวนมหาศาล เนื่องจากความเสียหายประเภทนี้มักเกิดแก่บริษัทเอกชนในการทำธุรกิจ โดยเฉพาะธนาคารต่าง ๆ เช่น การถูกปรับเปลี่ยนจำนวนเงินของบริษัทและหักยอกเงินไป การขโมยข้อมูลรหัสโอนเงินหรือเลขบัตรเครดิตไปใช้โดยมิชอบ การเข้าไปทำลายระบบคอมพิวเตอร์ของบริษัทเอกชนทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงสามารถกล่าวได้ว่า อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นภัยต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจเช่นกัน

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อตัดวงจรอาชญากรรมและจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อไม่ให้อาชญากรนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชญากรรมต่อไป ดังนั้น ความผิดมูลฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงมีลักษณะเป็นการกำหนดความผิดอาญาที่มีรูปแบบและวิธีการดำเนินการในลักษณะองค์กรอาชญากรรม ได้รับผลตอบแทนสูง มีลักษณะการกระทำความผิดที่ซับซ้อนยากแก่การปราบปราม และเป็นภัยต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจากที่ได้ศึกษามาในข้างต้นทำให้เห็นว่า อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ก็เข้าหลักเกณฑ์ทั้ง 4 ประการนี้ เช่นกัน

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความผิดมูลฐานและความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของต่างประเทศกับประเทศไทย

กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของแต่ละประเทศมีแนวทางในการกำหนดความผิดมูลฐานต่างกัน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาพของอาชญากรรมทางการเงินที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะกระบวนการสร้างรายได้จากอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ และการนำเข้าสู่กระบวนการฟอกเงิน ดังนั้น กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในแต่ละประเทศจำเป็นต้องบัญญัติขึ้น เพื่อรองรับกับสภาพของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศของตนรวมไปถึงระบบวิธีการฟอกเงินที่อาชญากรใช้ในประเทศของตนอีกด้วย

4.2.1 สหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาพบว่า สหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่สำคัญในการกำหนดความผิดมูลฐาน 3 ฉบับ ซึ่ง Federal Crimes and Criminal Procedure นั้น มีลักษณะเป็นบทกำหนดโทษซึ่งไม่บ่งชี้ความผิดมูลฐานอย่างชัดเจน แต่สำหรับกฎหมาย Bank Secrecy Act 1970 (BSA) และกฎหมาย Money Laundering Control Act of 1986 (MLCA) ทั้ง 2 ฉบับนี้ ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ โดยเฉพาะ BSA ได้ออกกฎหมายโดยรัฐมีเจตจำนง (Will) เพื่อพิสูจน์ทราบแหล่งที่มาของเงินปริมาณและความเคลื่อนไหวของกระแสการเงินที่นำเข้าหรือนำออกนอกประเทศ โดยความผิดมูลฐานของกฎหมายฉบับนี้ คือ กฎหมายเกี่ยวกับความลับทางธนาคารโดยเฉพาะเจาะจง ส่วน MLCA รัฐจะไม่ออกกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงเพื่อบ่งชี้เรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่จะกำหนดความผิดมูลฐานในลักษณะกว้าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องของการโอนเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยผู้กระทำความผิดนั้นต้องมีเจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมาย หรือรู้ว่าการโอนเงินได้กระทำโดยมีเจตนาที่จะปกปิดแหล่งที่มาหรือเจ้าของเงินหรือการควบคุมการเงินหรือหลบเลี่ยงการรายงานการโอนเงิน

ในกฎหมาย Money Laundering Control Act of 1986 (MLCA) ตามบรรพ 18 ของกฎหมายสหรัฐอเมริกา มาตรา 1956⁷ นั้น ได้มีการบัญญัติความผิดมูลฐานไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งหนึ่งในความผิดมูลฐานนั้นได้กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในกฎหมาย The Computer Fraud and Abuse Act (CFAA) ตามบรรพ 18 ของกฎหมายสหรัฐอเมริกา มาตรา 1030⁸ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินด้วย⁹ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสหรัฐอเมริกาได้ให้

⁷ 18 U.S.C. § 1956 - Laundering of monetary instruments.

⁸ 18 U.S.C. § 1030 – Fraud and related activity in connection with computers.

⁹ 18 U.S.C. § 1956 (c) (7) (D) the term “specified unlawful activity” means— an offense under... section 1030 (relating to computer fraud and abuse)...

ความสำคัญกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เช่นกัน เพราะการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้น ถึงแม้ว่าความผิดเหล่านี้จะไม่มีผลกระทบต่อชีวิตร่างกายมนุษย์ แต่ก็ทำให้ผู้เสียหายสูญเสียเงินจำนวนมาก ซึ่งอาชญากรสามารถนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการกระทำความผิดครั้งต่อ ๆ ไปหรือนำไปสนับสนุนการกระทำความผิดอื่นอีก

นอกจากนี้ยังพบว่า สหรัฐอเมริกาได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันมิชอบด้วยกฎหมายไว้เป็นจำนวนมากกว่า 200 มุขฐานความผิด โดยพิจารณาจากความผิดที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญ คือ ความผิดทางเศรษฐกิจและผลร้ายของความผิดดังกล่าวจะมีส่วนในการทำลายสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนมนุษยชน จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกา มีความผิดมุขฐานมากกว่าประเทศอื่น ๆ เนื่องมาจากความที่เป็นประเทศที่มีอิสระ เสรีภาพ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ผลักดันให้รัฐบาลต้องออกกฎหมายมาเพื่อครอบคลุมการกระทำความผิดให้มากที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งตัดเงินทุนเวียนของอาชญากรรมไม่ให้เงินทุน

4.2.2 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

จากการศึกษาพบว่ากฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเยอรมันนั้น ไม่ได้มีการออกพระราชบัญญัติในเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้เป็นการเฉพาะเหมือนประเทศอื่น ๆ แต่มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา (StGB) ซึ่งกำหนดฐานความผิดพิเศษเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้โดยเฉพาะแล้ว ได้แก่ ความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลโดยมิชอบ (มาตรา 202a) ความผิดฐานดักรับข้อมูล (มาตรา 202b) ความผิดฐานถือโง่งทางคอมพิวเตอร์ (มาตรา 263a) ความผิดฐานปลอมแปลงข้อมูลซึ่งเป็นพยานหลักฐาน (มาตรา 269) ความผิดฐานแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล (มาตรา 303a) และความผิดฐานวินาศกรรมคอมพิวเตอร์ (มาตรา 303b) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเยอรมันเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญกับปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เช่นกัน

กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินของเยอรมันก็ไม่ได้มีการบัญญัติกฎหมายแยกออกมาเป็นพระราชบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ แต่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา (StGB) มาตรา 261 โดยมีการกำหนดความผิดมุขฐานจำนวนหนึ่งไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งได้มีการกำหนดความผิดมุขฐานในเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้เช่นกัน แต่บัญญัติไว้เพียงความผิดฐานเดียวคือ ความผิดฐานถือโง่งคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา 263a¹⁰ แต่อย่างไรก็ดี กฎหมายฟอกเงินของเยอรมัน

¹⁰ Strafgesetzbuch (StGB) § 261 Geldwäsche; Verschleierung unrechtmäßig erlangter Vermögenswerte (1) 4. Vergehen (a) nach den...§§ 263 bis 264...

ก็ได้มีการกำหนดความผิดฐานฟอกเงินไว้อย่างกว้าง คือ “การกระทำความผิดอาญาร้ายแรง” (Verbrechen) ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันได้ให้คำนิยามของคำว่า “การกระทำความผิดอาญาร้ายแรง” ไว้ในมาตรา 12 หมายถึง การกระทำความผิดกฎหมายที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ดังนั้น ความผิดที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ในประมวลกฎหมายอาญาที่ไม่ได้กำหนดเป็นความผิดมูลฐานก็ต้องด้วยบทบัญญัติความผิดฐานฟอกเงินตามมาตรา 261 เช่นเดียวกัน เพราะล้วนมีโทษจำคุกเกินปีทั้งสิ้น จึงเห็นได้ว่าความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินกฎหมายเยอรมัน ครอบคลุมการกระทำความผิดอาญาที่กว้างมาก และครอบคลุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ทั้งหมดแล้ว

4.2.3 สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน)

จากการศึกษากฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของไต้หวัน พบว่า ไม่ได้มีการบัญญัติแยกไว้เป็นกฎหมายเฉพาะเหมือนกับประเทศไทย แต่บัญญัติเพิ่มเติมไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358-363

ไต้หวันได้บัญญัติกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายเฉพาะแยกออกมาจากประมวลกฎหมายอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ร้ายแรง มีการกำหนดโทษทั้งปรับและจำคุก และมีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ในมาตรา 3¹¹ โดยกำหนดความผิดมูลฐานไว้ 18 ข้อ และกำหนดความผิดอาชญากรรมร้ายแรงไว้อย่างกว้าง คือการกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

ถึงแม้ว่าไต้หวันจะไม่ได้กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่เนื่องมีการกำหนดความผิดนิยามของ “อาชญากรรมร้ายแรง” ให้หมายถึงการกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป ดังนั้น การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในบางฐานความผิดจึงอยู่ในบังคับของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย คือ มาตรา 359¹² และ มาตรา 362¹³

¹¹ Money Laundering control act Article 3.

¹² มาตรา 359 ผู้ใดไม่มีเหตุอันสมควร ได้รับ ลบ หรือเปลี่ยนแปลง บันทึกแม่เหล็กของคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และทำให้ประชาชนหรือผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และอาจมีโทษปรับไม่เกินสองแสนหยวน.

¹³ มาตรา 362 ผู้ใดสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อกระทำความผิดตามหมวดนี้ และทำให้ประชาชนหรือผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และอาจมีโทษปรับไม่เกินสองแสนหยวน.

4.2.4 ประเทศไทย

จากการศึกษาหลักของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในบทที่ 2 พบว่า ประเทศไทย ได้มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้อย่างแน่นอนและชัดเจน ทำให้ทราบได้ว่ามีความผิดใดบ้างสามารถนำเอามาตราการตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาปรับใช้ ซึ่งเดิมกำหนดไว้เพียง 9 มูลฐาน แต่ปัจจุบันมีถึง 21 มูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และตามกฎหมายอื่น ๆ อีก 4 มูลฐาน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 25 มูลฐาน

ผู้กระทำความผิดจะมีความผิดฐานฟอกเงินได้นั้น ต้องมีการกระทำความผิดในความผิดมูลฐาน 25 ประการดังกล่าวก่อน และมีการปกปิด ซ่อนเร้น โอนหรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น แต่หากผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดอื่นนอกเหนือจากความผิดมูลฐานทั้ง 25 ประการนี้ ถึงแม้ว่าจะนำทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไปซุกซ่อน เปลี่ยนสภาพ หรือโอนให้ผู้อื่นก็จะต้องรับโทษความผิดฐานฟอกเงิน คงรับโทษเพียงตามความผิดตามกฎหมายนั้น ๆ ซึ่งหากความผิดนั้นมีการบัญญัติไว้เป็นความผิดมูลฐาน ผู้กระทำความผิดก็ต้องรับโทษทั้งสองกรณีและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นจะต้องถูกยึดหรืออายัด แล้วตกเป็นของแผ่นดินไม่ว่าจะเปลี่ยนสภาพ หรือโอนไปให้ผู้อื่นแล้วก็ตาม

จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของประเทศไทยในบทที่ 2 ทำให้ทราบว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นอาชญากรรมที่มีความสำคัญที่จะต้องเร่งปราบปรามให้หมดไป เพราะมักจะเป็นต้นเหตุในการกระทำความผิดอื่น ๆ อีก เช่น การฉ้อโกงบัตรเครดิต การขโมยเอกลักษณ์ของบุคคล เป็นต้น ถึงแม้ว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ดังกล่าว มักจะไม่กระทบกระเทือนต่อชีวิตหรือร่างกายของผู้ถูกกระทำ แต่ผู้เสียหายก็จะสูญเสียเงินหรือทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมาก เมื่อผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นไปก็จะใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อสนับสนุนองค์กรอาชญากรรม หรือใช้เป็นทุนในการกระทำความผิดอื่น ๆ อีก

ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นฉบับที่ 4 ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา เพื่อกำหนดให้การกระทำความผิดอาญาร้ายแรงบางฐานความผิดเป็นความผิดมูลฐาน โดยเพิ่มความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 จากเดิม 9 มูลฐาน เป็น 21 มูลฐาน และตามกฎหมายอื่น ๆ อีก 4 มูลฐาน รวมเป็น 25 มูลฐาน ซึ่งส่งผลให้ผู้กระทำความผิดไม่สามารถนำเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาใช้สนับสนุนการกระทำความผิดอาญาได้อีก แต่ก็ยังไม่ได้มีการบัญญัติครอบคลุมให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นความผิดมูลฐานแต่อย่างใด

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมัน ใต้หวัน และประเทศไทย

ประเทศ	สหรัฐอเมริกา	เยอรมัน	ใต้หวัน	ไทย
ระบบกฎหมาย	จารีตประเพณี (Common Law)	ประมวลกฎหมาย (Civil Law)	ประมวลกฎหมาย (Civil Law)	ประมวลกฎหมาย (Civil Law)
กฎหมาย คอมพิวเตอร์	บัญญัติแยกเป็น กฎหมายพิเศษ	บัญญัติไว้ใน กฎหมายอาญา	บัญญัติไว้ใน กฎหมายอาญา	บัญญัติแยกเป็น กฎหมายพิเศษ
กฎหมายฟอกเงิน	บัญญัติแยกเป็น กฎหมายพิเศษ	บัญญัติไว้ใน กฎหมายอาญา	บัญญัติแยกเป็น กฎหมายพิเศษ	บัญญัติแยกเป็น กฎหมายพิเศษ
ฐานความผิดตาม กฎหมายฟอกเงิน	ความผิดมูลฐาน (List Approach)	อาชญากรรม ร้ายแรง และ ความผิดมูลฐาน (Combined Approach)	อาชญากรรม ร้ายแรง และ ความผิดมูลฐาน (Combined Approach)	ความผิดมูลฐาน (List Approach)
ความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ใน กฎหมายฟอกเงิน	บัญญัติเป็นความผิด มูลฐานทั้งฉบับ	บัญญัติเป็นความผิด มูลฐานบางมาตรา และบัญญัติเป็น อาชญากรรม ร้ายแรง	บัญญัติเป็น อาชญากรรม ร้ายแรงบางมาตรา	ไม่มี

4.3 วิเคราะห์เหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

จากการศึกษาถึงลักษณะของความผิดมูลฐานและหลักเกณฑ์ในการกำหนดของความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศและของประเทศไทย เห็นว่าการกำหนดความผิดมูลฐานนั้น มีการกำหนดเพื่อให้มีความชัดเจนในการนำมาตรการในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาบังคับใช้กับความผิดฐานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เป็นความผิดมูลฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีการกระทำความผิดอาญาไม่ว่าจะมีความรุนแรงหรือมีความเสียหายต่อทรัพย์สินมากเพียงใดก็ตาม แต่ไม่ได้มีการกำหนดให้ความผิดนั้นเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไว้ ก็จะไม่สามารถนำมาตรการทางอาญาหรือมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินในทางแพ่งมาบังคับใช้กับกรณีดังกล่าวได้

จากการศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการในการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในบทที่ 2 ทำให้พบว่า ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้นจะเป็นผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในระบบคอมพิวเตอร์ รูปแบบการกระทำความผิดจึงมีวิธีการที่ซับซ้อนยากแก่การปราบปราม มีการปกปิดทำลายพยานหลักฐานได้อย่างแนบเนียน และอาจจะเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติด้วย จากการศึกษาศักดิ์สิทธิ์คดีและความเสียหายจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์จะเห็นได้ว่า มีการก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง เนื่องจากผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไป บริษัทเอกชนหรือแม้แต่หน่วยงานรัฐบาลก็ต้องสูญเสียเงินหรือทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก และผู้กระทำก็อาจมีการนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวโอนหรือเปลี่ยนสภาพไปด้วยวิธีการต่าง ๆ อันมีลักษณะเป็นการฟอกเงิน แล้วนำกลับมาใช้เป็นเงินทุนในการประกอบอาชญากรรม หรือเป็นทุนสนับสนุนองค์กรอาชญากรรมในการประกอบอาชญากรรมอื่นต่อไป

ประเทศไทยในปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาบังคับใช้ปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 แล้ว ซึ่งมีโทษทางอาญาทั้งจำคุกและปรับก็ตาม แต่จากการศึกษาสถิตคดีและความเสียหายทำให้ทราบว่า การกระทำความผิดก็ไม่ได้ลดลงแต่กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งทำให้เห็นว่ากฎหมายดังกล่าวไม่สามารถปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้กระทำได้รับผลตอบแทนสูง และพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สามารถจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินจำนวนมากที่ได้จากการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่อาจถูกโอน เปลี่ยนแปลง หรือแปรสภาพไปด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ เพราะทรัพย์สินที่ถูกโอนหรือแปรสภาพไปแล้วนั้น มิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือเป็นทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดอีกต่อไป จึงไม่สามารถนำเอามาตรการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ในกรณีดังกล่าวได้ ทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถนำเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชญากรรมครั้งต่อไปและเกิดเป็นวงจรอาชญากรรมที่ยากต่อการปราบปราม

สำหรับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย ได้ใช้วิธีการบัญญัติความผิดอาญาบางฐาน มาเป็นความผิดมูลฐาน (Predicate Offence) โดยการกำหนดความผิดมูลฐานมีขึ้นเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้มาตรการจำคุกและริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามกฎหมายฟอกเงิน ดังนั้น การกำหนดความผิดมูลฐานจึงมีความสำคัญมากต่อกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของไทย จากที่ได้ศึกษากฎหมายของต่างประเทศได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้กว่า 200 มูลฐาน ประเทศเยอรมนี มีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้จำนวนหนึ่งและบัญญัติความผิดมูลฐานอย่างกว้างตามโทษที่

กฎหมายอาญากำหนด ส่วนประเทศไต้หวัน ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ 18 มูลฐาน และบัญญัติความผิดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรงไว้อย่างกว้างตามโทษในกฎหมายอาญาด้วย แต่ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้บัญญัติไว้เป็นจำนวนเพียง 25 มูลฐานเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มุ่งเน้นที่จะตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้หมดสิ้นไป

จากการศึกษากฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเยอรมนี ได้มีการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไว้เป็นความผิดมูลฐาน เนื่องจากการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นความผิดที่มีการกระทำเป็นองค์รอาชญากรรม ได้รับผลตอบแทนสูง มีกระบวนการกระทำที่ซับซ้อนยากแก่การปราบปราม และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนประเทศไต้หวันนั้น บัญญัติให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์บางฐานเป็นอาชญากรรมร้ายแรงที่ต้องนำกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาบังคับใช้ด้วยเช่นกัน แต่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 ของประเทศไทยก็มีได้บัญญัติความผิดมูลฐานครอบคลุมไปถึงความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ดังนั้นจึงทำให้ไม่สามารถที่จะนำมาตราการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มุ่งเน้นที่จะตัดวงจรอาชญากรรมและจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมาบังคับใช้กับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ของประเทศไทยได้

ถึงแม้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาจะใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) แต่เมื่อพิจารณาถึงบริบทของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา คือกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีการบัญญัติแยกออกมาเป็นกฎหมายพิเศษและบัญญัติฐานความผิดเป็นความผิดมูลฐาน ส่วนกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของประเทศไทยนั้นก็ได้อิทธิพลมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาเช่นกัน กฎหมายการควบคุมการฟอกเงิน (Money Laundering Control Act 1986) ของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงมีความคล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นอย่างมาก จากเหตุผลในข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มเติมความผิดมูลฐานในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 โดยกำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ทั้งฉบับเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ตามหลักกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นการเพิ่มมาตรการในการตรวจจับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้หมดไป และทำให้การบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มุ่งเน้นการตรวจจับการประกอบอาชญากรรมให้น้อยลงและหมดไปในที่สุด อีกทั้งยังช่วยยับยั้งมิให้มีการนำทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาฟอกเงินอีกด้วย

4.4 วิเคราะห์ผลกระทบจากการกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

4.4.1 การรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องการดำเนินการกับทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 5 ได้บัญญัติให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา หากผู้ใดมีการ “โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐานหรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้งการจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด”

จากหลักกฎหมาย มาตรา 5 ดังกล่าว หากมีการกระทำความผิดมูลฐานในเขตท้องที่ของพนักงานสอบสวนใดแล้ว นอกจากพนักงานสอบสวนในท้องที่นั้นจะต้องดำเนินการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดนั้นแล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีการกระทำความผิดเข้าข่ายการฟอกเงิน พนักงานสอบสวนก็ต้องดำเนินคดีอาญามูลฐานฟอกเงินกับผู้กระทำความผิดมูลฐานนั้น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 อีกฐานหนึ่งด้วย¹⁴

จากผลกระทบดังกล่าว สำนักงานรัฐมนตรีจึงได้มีการออกระเบียบสำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 ขึ้นเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีการร่วมมือประสานงานไปในทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ออกระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการ

¹⁴ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. (2544). *คู่มือพนักงานสอบสวน*. น. 21-26.

ดำเนินคดี ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2544 เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบดังกล่าวเช่นกัน โดยมีหลักสำคัญดังนี้¹⁵

“ข้อ 4 ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนความผิดเกี่ยวกับฟอกเงิน และพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินคดีเกี่ยวกับการฟอกเงิน

ข้อ 5 เมื่อมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมดำเนินคดีในความผิดมูลฐาน นอกจากพนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนดำเนินคดีในความผิดมูลฐานแล้วนั้น ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้น รายงานหัวหน้าหน่วยงานภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือจับกุม เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการสืบสวนว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินหรือไม่ และให้ปฏิบัติตามข้อ 11 ของระเบียบนี้

ข้อ 6 ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้สืบสวนสรุปผลการสืบสวนทั้งข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และมีความเห็น รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อพิจารณาสั่งการ ดังนี้

6.1 กรณีผลการสืบสวนไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงิน ให้หัวหน้าหน่วยส่งระงับการสืบสวน

6.2 กรณีผลการสืบสวนมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงิน ให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาให้มีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป แล้วรีบรายงานไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ผ่านส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ปปป.ตร.) ตามแบบรายงานทำระเบียบนี้

ข้อ 11 การดำเนินการของเจ้าพนักงานตำรวจ เมื่อพบว่าบุคคลนั้น หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้ปฏิบัติดังนี้

11.1 ในกรณีที่บุคคล ให้บันทึกข้อมูลส่วนตัวของบุคคลนั้น โดยให้ปรากฏรายละเอียดของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับเจ้าของทรัพย์สิน ผู้รับโอนทรัพย์สิน ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน หรือผู้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และรายละเอียดของความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด แล้วรวบรวมไว้ในสารบบควบคุมการสืบสวน

11.2 ในกรณีที่พยานหลักฐานอื่น ให้บันทึกรายละเอียดของความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างพยานหลักฐานนั้นกับเจ้าของทรัพย์สิน ผู้รับโอนทรัพย์สิน ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน หรือ

¹⁵ ประมวลระเบียบการตำรวจ ลักษณะ 18 กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ บทที่ 21 แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.

ผู้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และรายละเอียดของความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างพยานหลักฐานนั้นกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด แล้วรวบรวมไว้ในระบบควบคุมการสืบสวน

11.3 ในกรณีที่มีการยึดทรัพย์สินหรืออายัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เจ้าพนักงานตำรวจแจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด”

ดังนั้นหากมีการกำหนดให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว เมื่อมีปรากฏว่ามีการกระทำความผิดดังกล่าวขึ้น พนักงานสอบสวนจึงต้องมีหน้าที่เพิ่มขึ้นในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานว่าต้องด้วยความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือไม่ หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน พนักงานสอบสวนต้องทำการสรุปสำนวนการสอบสวนคดีอาญาในความผิดฐานฟอกเงินด้วย แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามลำดับขั้นตอนจนถึงพนักงานอัยการสั่งคดี เช่นเดียวกับการทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาทั่วไป และหากมีกรณีดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนระบุไว้ในสำนวนคดีอาญาฐานฟอกเงินเห็นควรเสนอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณา เพื่อส่งพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง สั่งให้ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ในสำนวนคดีอาญาฐานฟอกเงินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป

4.4.2 ผลดีและผลเสียจากการกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การนำมาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาบังคับใช้กับความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดยการกำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 นั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งด้านดีและเสีย ดังนี้

4.4.2.1 ผลดี

1) ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงทั้งด้านการเมืองและการปกครอง เนื่องจากมาตรการต่าง ๆ ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทำให้การประกอบอาชญากรรมมีจำนวนลดลง

- 2) มาตรการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามความผิดมูลฐานของกฎหมายฟอกเงิน สามารถตัดวงจรเงินทุนสนับสนุนในการประกอบอาชญากรรมให้ลดลงหรือหมดไปได้
- 3) เมื่อประเทศไทยมีนโยบายและกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่จริงจังและเข้มงวดสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล ก็จะเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก
- 4) เมื่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจถูกปราบปรามอย่างจริงจัง ก็จะได้รับเชื่อมั่นจากนักลงทุนต่างชาติให้ตัดสินใจที่จะเข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศไทย ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยแข็งแกร่งขึ้น
- 5) ป้องกันต่างประเทศในการใช้ความอ่อนแอของการบังคับใช้กฎหมายที่มีต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของไทยมาใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้า
- 6) เมื่อไม่มีอาชญากรที่ใช้ธุรกิจต่าง ๆ บังหน้าเพื่อทำการฟอกเงิน ก็จะทำให้มีแต่นักลงทุนที่ประกอบธุรกิจโดยสุจริต การแข่งขันของธุรกิจจึงเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรม
- 7) กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีส่วนช่วยเป็นอย่างมากในการตัดทอนกำลังของผู้กระทำความผิด เพราะเงินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจะถูกริบและตกเป็นของแผ่นดิน ทำให้ไม่มีเงินทุนที่จะไปกระทำความผิดอื่น ๆ ได้อีก ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวที่สุด
- 8) สามารถดำเนินการทางกฎหมายต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะมาตรการของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินช่วยแก้ไขปัญหาในกรณีที่บทบัญญัติของกฎหมายอื่นไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวได้ และยังใช้มาตรการผลักการะการพิสูจน์ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน ซึ่งลดทอนปัญหาการพิสูจน์ความผิดจนสิ้นสงสัย
- 9) กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายที่ช่วยเสริมมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของกฎหมายอื่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 10) การดำเนินคดีกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากมาตรการของกฎหมายฟอกเงินกำหนดให้ผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้ที่ได้รับประโยชน์มีภาระหน้าที่ในการพิสูจน์
- 11) ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น เนื่องจากจำนวนอาชญากรรมที่ลดลง เพราะขาดเงินทุนหมุนเวียนไปใช้สนับสนุนการกระทำความผิดในอนาคต

12) การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จะมีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากมาตรการต่าง ๆ ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถจัดการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดช่วยตัดวงจรของอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13) ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เนื่องจากอาชญากรรมที่ลดลง

14) ทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศต่อไป

4.4.2.2 ผลเสีย

1) ประชาชนผู้บริสุทธิ์อาจไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการตรวจสอบทรัพย์สินเท่าที่ควร เนื่องจากกฎหมายผลการพิสูจน์ไปยังเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

2) เพิ่มภาระหน้าที่และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

3) หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงินขาดความพร้อมและการประสานงานที่ดี ก็จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่จะตัดวงจรอาชญากรรมให้หมดสิ้นไปได้

จากผลกระทบดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่าการนำเอามาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาบังคับใช้กับความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดยการบัญญัติให้เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 นั้น มีทั้งผลดีและผลเสีย แต่ผลเสียที่กล่าวมานั้น สามารถป้องกันได้โดยการออกกฎระเบียบในทางปฏิบัติให้รัดกุมและชัดเจนในการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีการประสานงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น เป็นการขยายขอบเขตของกฎหมายให้กว้างขึ้น สามารถตัดวงจรการประกอบอาชญากรรม และดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินอันมหาศาลที่ได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาโอนหรือเปลี่ยนสภาพด้วยวิธีการใด ๆ อันเป็นการฟอกเงินเพื่อปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้น และมีให้นำเงินที่ผ่านกระบวนการฟอกเงินให้เป็นเงินบริสุทธิ์มาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเป็นทุนในการกระทำความผิดอื่น ๆ อีก